

آزمون اول :

- ۱- در کدام مورد نمی توان دلیلی برای قرار دادن همه ی موارد در یک گروه پیدا کرد ؟
 - (۱) تیر آهن - ماسه سنگ - کیف
 - (۲) طرح - الگو - نقشه
 - (۳) ژله - ریواس - نان جو
 - (۴) بوق - مرجان - زیبا
- ۲- برای دسته بندی واژه های زیر از کدام مورد نمی توان استفاده کرد ؟ (آزمون تیزهوشان)
 - (۱) رسانا بودن و نارسانا بودن
 - (۲) طبیعی و مصنوعی بودن
 - (۳) فلز و نافلز بودن
 - (۴) جرم و حجم اجسام
- ۳- دسته ی مقابل از چه نظر با یکدیگر شباهت دارند ؟ (مداد - مبل - کمد - دستمال کاغذی - صندلی)
 - (۱) جنس
 - (۲) رنگ
 - (۳) شکل
 - (۴) اندازه
- ۴- هنگام بحث گروهی درباره ی یک موضوع خاص ، کدام دسته از رفتارهای زیر صحیح نیست ؟ (تیزهوشان)
 - (۱) به حرف دیگران گوش کردن - مستقل فکر کردن - ایده های خود را با دیگران به اشتراک گذاشتن
 - (۲) حرف دیگران را قطع کردن - درباره ی نظرات دیگران فکر کردن - به دیگران احترام گذاشتن
 - (۳) برای نظرات خود دلیل آوردن - به موضوعات مختلف پرداختن - پرسش کردن از دیگران
 - (۴) آمادگی برای تغییر عقیده دادن - به دیگران کمک کردن - توضیح دادن نظر خود
- ۵- کدام گروه از نظر منطقی با بقیه متفاوت است ؟ (آزمون نمونه دولتی)
 - (۱) سوسن ، مریم ، نیلوفر
 - (۲) شمشاد، لاله ، شقایق
 - (۳) رز ، نیلوفر ، نرگس
 - (۴) لاله ، بنفشه ، مینا
- ۶- رابطه ی بین کدام دسته از واژه های زیر متفاوت است ؟
 - (۱) طناب مربوط - سد مانع - دید منظره
 - (۲) نقاب پوششی - گدای سر خیابان - راه بی راه
 - (۳) فرش نشستن - راز مرموز - خودکار خودکار
 - (۴) دفتر دست نویس - پوشش پیراهن - معبر عابر
- ۷- کدام یک از جملات زیر صحیح است ؟
 - (۱) هیچ یک از موارد موجود در اطراف خود را نمی توان در یک دسته یا طبقه قرار داد.
 - (۲) هر چیزی که در طبیعت است را می توان به نحوی طبقه بندی کرد.
 - (۳) طبقه بندی باید با توجه به تفاوت های بین موارد خاص صورت گیرد.
 - (۴) طبقه بندی کاری اضافه است که فقط موجب نظم در فرایند یادگیری می شود.

۸- درس تفکر و پژوهش چه فرصتی برای ما ایجاد می کند؟

- ۱) از فعالیت هایی تشکیل شده است که دانش آموزان دائم در حال انجام تکالیف کتاب کار هستند.
- ۲) از فعالیت هایی تشکیل شده است که دانش آموزان در حال گوش دادن به یک سخنرانی هستند.
- ۳) از فعالیت هایی تشکیل شده است که باعث میشود به کنجکاوی های خودمان توجه کنیم.
- ۴) از فعالیت هایی تشکیل شده است که با ما فرصت کنجکاوی نمی دهد.

۹- قبل از طبقه بندی چه ملاک و معیاری اولویت دارد ؟

۱) هدف مشترک	۳) ویژگی مشترک
۲) فعالیت مشترک	۴) نتایج مشترک
- ۱۰- سحر کلماتی مانند (گفته ، نشسته ، خوانده ، خورده) را در یک گروه قرار می دهد به نظر شما دلیل کار او چه می تواند باشد؟

۱) آخر همه ی کلمه ها (ه) وجود دارد.

۲) همه ی کلمه ها صفت هستند

۳) ساختار آنها تابع یک قانون است.

۴) همه ی آنها فعل هستند.

۱۱- بعد از طبقه بندی ، کدام ملاک و معیار اولویت چندانی ندارد ؟

۱) خواص مشترک	۳) هدف مشترک
۲) فعالیت مشترک	۴) نتایج مشترک

۱۲- برای گفتگو در اجتماع پژوهشی کلاس ، کدام گزینه را باید رعایت کرد ؟

۱) عدم رعایت نوبت	۳) گوش دادن موثر و احترام به حقوق دیگران
۲) کنترل نکردن هیجان	۴) انعطاف ناپذیری

۱۳- وقتی کلماتی هم چون (محبت ، مهربانی و نیکی) را در یک گروه قرار می دهیم در حقیقت آن ها را کرده ایم .

۱) طبقه بندی	۲) همانندسازی	۳) معنا	۴) عنوان بندی

موفق باشید

پاسخنامه آزمون ۱:

شماره سؤال	گزینه	شماره سؤال	گزینه
۱	۴	۸	۳
۲	۴	۹	۳
۳	۱	۱۰	۳
۴	۳	۱۱	۱
۵	۲	۱۲	۳
۶	۲	۱۳	۱
۷	۲		

درس تفکر و پژوهش

برنامه ی درسی تفکر و پژوهش بر پرورش توانایی استدلال ، کاوشگری ، قضاوت و ارزشیابی و منش تفکر تمرکز دارد به عبارتی تفکر و پژوهش موجب بالابردن روحیه ی پرسشگری و کنجکاوی می شود. کتاب کار تفکر ، علاوه بر ثبت تجربه ها ، پوشه ی کار دانش آموز در طول سال تحصیلی است که آموزگار با بررسی آن هر هشت جلسه یکبار میزان پیشرفت دانش آموز و نمره ی آن را مشخص می کند.

درس اول : واژه های تصادفی

هدف درس :

در فعالیت های واژه های تصادفی یکی از انتظاراتی که از دانش آموزان می رود شناسایی تفاوت ها ، شباهت ها و رابطه ها می باشد . همچنین طبقه بندی واژگان مورد نظر براساس معیارهای شخصی و استفاده از زبان صحیح برای به چالش کشیدن ایده های خود و دیگران و سنجش اطلاعات و ارزیابی آنها می باشد.

طبقه بندی

- قبل از طبقه بندی برای قرار گرفتن در یک طبقه یا گروه ، خواص و ویژگی ها مدّ نظر قرار می گیرد. به این خواص و ویژگی ها مبنا می گویند . به همین دلیل هنگام طبقه بندی باید کاملاً مشخص کنیم که بر اساس چه مبنایی طبقه بندی را انجام داده ایم.
- مبنا را باید به گونه ای تعیین کنیم که اکثریت داده ها را در خود جای دهد.

➤ در برخی از موارد بعضی از کلمات و واژه ها بر اساس مبنایی که ما تعریف کرده ایم در هیچ ستونی جای نمی گیرند که چنانچه تعداد این واژه ها و کلمات کم باشد. این امر مشکلی در طبقه بندی ما ایجاد نمی کند. برخی از مبناهایی که برای طبقه بندی به کار می روند شامل :

۱- ارتباط شغلی

مثال : واژه های معلم ، مدیر ، کارگر ساختمانی ، معمار ، مهندس عمران ، معاون مدرسه ، پزشک ، پرستار ، مدیر بیمارستان را طبقه بندی کنید؟

همانطور که می بینید تمامی این واژه ها مربوط به شغل هستند بنابراین مبنای طبقه بندی را مشاغل قرار می دهیم .

مشاغل آموزشی	مشاغل ساختمانی	مشاغل حوزه سلامت
مدیر مدرسه ، معلم ، معاون مدرسه	معمار ، کارگر ساختمانی ، مهندس عمران	پزشک ، پرستار ، مدیر بیمارستان

۲- ارتباط علمی

مثلا در علوم مواد براساس خاصیت فیزیکی یا حالت مواد به سه دسته جامد ، مایع و گاز تقسیم می شوند. یا در علوم زیستی شاخه ی جانور شناسی جانداران را به مهره داران و بی مهره ها تقسیم می کنیم و ...

۲- ارتباط معنایی

به عنوان مثال : کلمه های هم معنی و یا هم خانواده را می توانیم به این صورت طبقه بندی کنیم.

۳- ارتباط زمانی : شامل : ماه ، سال ، دهه ، قرن

به عنوان مثال : اتفاق های تاریخی ، شعرا و دانشمندانی که در یک قرن زندگی می کردند ، افراد همسن و ...

۴- ارتباط قضاوتی و ..

نکته :

➤ اما پس از طبقه بندی ، هدف مشترک ، فعالیت مشترک و نتایج مشترک حائز اهمیت است.

سؤالات کتاب :

۳- با توجه به فعالیتی که در این جلسه انجام دادید فکر میکنید در طول سال تحصیلی ، در درس تفکر و پژوهش چه فعالیت هایی انجام خواهید داد ؟

جواب : انجام فعالیت های گروهی و پژوهشی - بحث و تبادل نظر در گروه - پذیرش جمعی و توافق بر سر موضوع برای بهترین انتخاب - تصمیم گیری و همفکری با اعضای گروه - به چالش کشیدن ایده های خود و دیگران - سنجش اطلاعات و ارزیابی آنها

۴- همانطور که می دانید اجرای بهتر هر کار و فعالیت جمعی نیاز به رعایت قواعد و مقرراتی دارد. بر همین اساس اجرای فعالیت های درس تفکر و پژوهش نیز نیاز به قواعد و مقرراتی دارد که با رعایت آن ها فعالیت ها به بهترین نحو اجرا می شود. در باره ی قواعد و مقررات مورد نیاز درس تفکر و پژوهش در کلاس بحث کنید . موارد توافق را در زیر بنویسید.

جواب :

- ۱- هنگام گفت گو در گروه با احترام با یکدیگر صحبت می کنیم و هیجان خودم را کنترل می کنم.
- ۲- به نظر و عقیده ی دوستانم احترام می گذارم و از بحث و جدل های بیهوده می پرهیزم و سعی می کنم انعطاف پذیر باشم.
- ۳- در صورت هم عقیده نبودن با نظر دوستانم محترمانه دلایل و نظریات خود را عنوان می کنم.
- ۴- صحبت های سایر دوستان را کامل و دقیق شنیده و بررسی می نمایم تا تصمیم گیری و انتخاب بهتری داشته باشم.
- ۵- هنگام صحبت در گروه اجازه می دهم هر کدام از همگروهی هایم زمانی برای بیان نظراتشان داشته باشند.
- ۶- هنگام صحبت در کلاس اجازه گرفته و نظرات خودم را رسا و شمرده بیان می کنم.

درس دوم : دیدنی های سرزمین من

هدف درس :

- یکی از اهداف این فعالیت این است که با نشان دادن و معرفی جاهای دیدنی ایران ، هویت ایرانی و اسلامی ما معرفی شده و نشان داده شود. همچنین باید توجه داشته باشیم که هویت و فرهنگ هر منطقه و شهر مهم تر از علایق خود و میهمانان خارجی است.
- هدف دوم : صحبت کردن به زبان صحیح و دقیق درباره ی ترجیحات خود(ایده ها و تصمیم های خود) با دیگران و استدلال درباره ی آنها و نیز توجه به ترجیحات و اولویت های دیگران می باشد.
- هدف سوم : همفکری با دیگران برای رسیدن به توافق

سؤالات کتاب :

نام سه شهر که مایلید با نزدیکان خود به آنجا مسافرت کنید ، در جدول زیر نوشته و دلیل آن را با علامت زدن مشخص کنید. در انتخاب این سه منطقه یا شهر به کدام ویژگی میهمان توجه کردید ؟ آنها را فهرست کنید.

جواب :

انتخاب شهرها براساس علایق شما می باشد.

۱- علاقمندی او به بازدید از اماکن مذهبی - تاریخی - گردشگری

۲- علاقمندی او به خرید و آشنایی با صنایع دستی

۳- شرایط جسمانی میهمان

۴- سن و جنس مهمان

۵- ویژگی های اعتقادی وی

نکته ۱: آشنایی با قوانین هر کشور برای یک گردشگر الزامی است.

نکته ۲: احترام به آداب و رسوم و اعتقادات مردم منطقه نیز یکی دیگر از وظایف گردشگر است .

نکات : دیدنی های شهر های مختلف را در جدول زیر بنویسید :

نام شهر / استان	مکان های دیدنی
اصفهان / اصفهان	
شیراز / فارس	
تهران / تهران	
مشهد / خراسان رضوی	
رشت / گیلان	
تبریز / آذربایجان شرقی	
کرمانشاه / کرمانشاه	
سنندج / کردستان	
یزد / یزد	
کرمان / کرمان	
بندرعباس / هرمزگان	
اهواز / خوزستان	
خرم آباد / لرستان	
ارومیه / آذربایجان غربی	
همدان / همدان	
زنجان / زنجان	
قزوین / قزوین	
کرج / البرز	
زاهدان / سیستان و بلوچستان	
قم / قم	
گرگان / گلستان	
ساری / مازندران	
شهرکرد / چهارمحال و بختیاری	